

Theologische Vorming Gemeenteleden

TVG Putten 2025-2026

Deze cursus richt zich op de vorming en toerusting van gemeenteleden en wil dienstbaar zijn aan de:

- verdieping van de kennis van de Bijbel en de belijdenis van de kerk van de reformatie
- verwerking van persoonlijke geloofsvragen
- bezinning en doordenking van de vele vragen, die op ons afkomen in de tijd waarin wij leven, op dogmatisch en ethisch terrein
- toerusting voor het vervullen van taken in de gemeente, hetzij als ambtsdrager, medewerker of vrijwilliger.

De cursus wordt gegeven op zaterdagmorgen van 9.00 tot 12.20 uur om de 14 dagen in wijkgebouw De Arendshof in Putten.

De eerste keer is op **D.V. zaterdag 13 september 2025**.

Deze ochtend beginnen we plenair, waarna de groepen zich opsplitsen in leerjaar 1, 2 en 3; mits er minimaal 20 aanmeldingen zijn voor het eerste leerjaar.

In totaal zijn er 18 lesmorgens tot en met mei 2026.

Elke cursusochtend bevat een programma van 3 uur les en een pauze.

De totale cursus duurt drie jaar.

Vakken

Er wordt in 7 vakken les gegeven door 7 verschillende docenten:

- Oude Testament door ds. P. Vroegindeweij (Kootwijkerbroek)
- Nieuwe Testament door dr. J. van Eck (Lexmond)
- Dogmatiek door ds. M.J. Schuurman (Oldebroek)
- Ethiek door ds. B. Coster (Rouveen)
- Kerkgeschiedenis door ds. A. Baas (Nunspeet)
- Praktische vakken: ds. M. van Kooten (Elspeet)
- Missiologie door Mr. A. van der Poel (Scherpenzeel)

Oude Testament

Het doel van de cursus 'Oude Testament' is om meer inzicht te krijgen in de grote lijnen van de meeste Bijbelboeken. Het helpt daarbij om in te zoomen op enkele karakteristieke teksten. Door zowel concrete teksten te lezen als de belangrijkste thema's van de Bijbelboeken te bespreken, groeit het inzicht in de betekenis en stimuleert dat in het verder Bijbellezend. Het Oude Testament is veelzijdig en samenhangend. De hoop is dat door de 3 jaren heen dat meer en meer gaat 'leven'.

De drie jaren zijn als volgt ingedeeld:

Jaar 1: de historische boeken (de hoofdlijn van Genesis t/m 2 Kronieken (schepping, aartsvaders, uittocht, woestijnreis, geestelijke en politieke situatie in de tijd van de Richteren en de Koningen tot aan de ballingschap)

Jaar 2: de poëtische boeken: Job t/m Hooglied en de Klaagliederen (het doel is meer inzicht te krijgen in poëzie-vormen en genres zoals de wijsheidsliteratuur)

Jaar 3: de profeten Jesaja, Jeremia, Ezechiël, Daniël en enkele 'kleine' profeten tijdens en na de ballingschap (het doel is om het eigene van de profetische literatuur te proeven)

'In ontmoeting met het Oude Testament' (Bill T. Arnold en Bryan E. Beyer) wordt als leidraad gebruikt. Dit boek wordt niet meer herdrukt; tweedehands is dit boek regelmatig verkrijgbaar. De uitgave is ook via de cursus digitaal beschikbaar.

Nieuwe Testament

Dit vak omvat voor het eerste jaar een inleiding op de bestudering van het Nieuwe Testament.

Daarin komen zaken aan de orde als ontstaansgeschiedenis van het Nieuwe Testament, de manier waarop het overgeleverd is en de manier waarop de Nieuwtestamentische geschriften in de gemeente hebben gefunctioneerd.

Ook de vorm van de Bijbelboeken krijgt aandacht: Hoe schreef men brieven in die tijd? Aan welke eisen moest een redevoorlegging voldoen? Hebben Paulus en de andere Nieuwtestamentische schrijvers zich daarbij aangesloten of zijn zij eigen wegen gegaan?

In het eerste jaar gaan we dieper op de Evangelieën in. In het tweede en derde jaar komen andere boeken uit het Nieuwe Testament, met name Handelingen en de brieven aan de orde. Ook aan het boek Openbaring zal aandacht worden besteed. Daarbij zullen we niet alleen proberen de tekst zo goed mogelijk te begrijpen, maar ook op de achtergronden ingaan: Waarom heeft een bepaalde schrijver een boek of brief geschreven? Wat probeerde hij bij zijn lezers te bereiken? Welke middelen gebruikt hij daarbij?

De lessen worden gegeven aan de hand van papers, vervaardigd door ds. Van Eck.

Als handboek kunnen de inleidingen op het Nieuwe Testament in de *HSV Studiebijbel* worden gebruikt.

Voor het tweede en derde jaar kan het helpen de delen *Handelingen* en *Kolossenzen/Filemon* van de commentarens serie CNT erbij te hebben. Noodzakelijk is dat niet. Over de aanschaf daarvan kunt u ook gedurende het cursusjaar nog beslissen.

Het boek *In ontmoeting met het Nieuwe Testament* van W.A. Elwell en R.W. Yarbrough, dat voorheen voor deze cursus gebruikt werd, wordt niet meer herdrukt. Als u het voor een aanvaardbare prijs tweedehands kunt krijgen, kan het goed dienst doen als naslagwerk.

Het is goed om voor de lessen verschillende vertalingen naast elkaar te gebruiken, van de (niet herziene) Statenvertaling tot de Nieuwe Bijbelvertaling en wat daar allemaal tussen ligt.

Dogmatiek

Dogmatiek is een vak om je geloof te verdiepen. Dogmatiek gaat daarbij thematisch te werk.

Je leert over God, over Christus, de Geest, over schepping, zonde, verlossing, wederkomst, enz. Je leert hoe je daarmee je eigen geloof onder woorden kunt brengen. Voor jezelf of om aan anderen uit te leggen. Je leert ook welke kant je beter niet op kunt gaan, omdat je daarmee een verkeerd beeld van God krijgt. Je leert welke thema's er voor de christelijke traditie belangrijk waren. Je ontdekt hoe die thema's terugkomen in gezangen en geloofsbelijdenissen en hoe je daardoor preken beter kunt begrijpen. De nadruk ligt op je eigen dogmatische ontwikkeling, daarbij in gesprek met de traditie.

In jaar 2 en 3 behandelen we de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

Deze Gereformeerde geloofsbelijdenissen gaan we intensief lezen.

Te gebruiken literatuur: *Spreken over God*, dr. A. van de Beek - Hoofdpijnen van de theologie (2020), ook als e-book verkrijgbaar.

Ethiek

De Ethiek maakt ons bewust van onze morele verantwoordelijkheid bij alle beslissingen die wij nemen. Zij richt zich op de waarden: *principes die we altijd en in alle omstandigheden moeten verdedigen, onze oordelen aangaande goed en kwaad*. De christelijke ethiek inventariseert de morele waarden in de Bijbel en onderzoekt hun gezag en geldigheid.

Universeel gezag voor de alle mensen, particulier gezag voor de gemeente van Jezus Christus.

Ds. Coster neemt als uitgangspunt: *Nachfolge (Navolging)* van Dietrich Bonhoeffer (verschillende edities); *Things fall apart (Een wereld valt uiteen)* van Chinua Achebe; *Die weisse Rose (De witte roos)* van Inge Scholl (verschillende edities, ook filmeditie).

Kerkgeschiedenis

In drie cursusjaren worden er bij Kerkgeschiedenis belangrijke momenten uit de Geschiedenis van de Kerk onderstreept.

Kerkgeschiedenis is méér dan alleen feiten en jaartallen; het gaat om Gods weg in deze wereld met Zijn Gemeente.

Het eerste cursusjaar staan getuigenissen uit de Vroege Kerk centraal; het tweede jaar besteden we aandacht aan de Kerk in de Middeleeuwen, de Reformatie en de Nadere Reformatie; het derde jaar wordt gekenmerkt door Kerkgeschiedenis richting Anno Domini 2024, 2025. Samen verbazen, verwonderen en leren.

Als inspiratiebron gebruikt ds. Baas o.a. *Kerkgeschiedenis* van drs. K. Exalto, *Geschiedenis der Kerk* van prof.

dr. O.J. de Jong, *Vers Christendom* onder redactie van dr. J. Hoek en *Kerkgeschiedenis voor iedereen* van J. van de Kamp en A. Leene; voor het tweede en derde cursusjaar: *Handboek Nederlandse Kerkgeschiedenis* van prof. dr. Herman J. Selderhuis.

Voor diegene, die zich verder willen verdiepen in de Kerkgeschiedenis raadt ds. Baas het boek *De Kerk van alle tijden* van dr. L.Praamsma aan.

Missiologie

In de eerste jaar geeft mr. Arie van der Poel een inleiding op de Bijbelse uitgangspunten en de geschiedenis van de zending vanuit *'En zij volgen het lichtend spoor'* - Kleine geschiedenis van de christelijke zending'

In het tweede en derde leerjaar zal *'Betrokken in Gods missie'* - Basisboek Missiologie onder redactie van De Jong-Heins, Roor en van 't Spijker het basisboek zijn.

In het geheel van de cursus zal ook steeds gekeken worden naar de huidige ontwikkelingen en missionaire uitdagingen in de praktijk van zending en evangelisatie.

Praktische Theologie

Verschillende onderdelen van Praktische theologie, zoals pastoraat, educatie (jeugd- en jongerenwerk), catechese, gemeenteopbouw, diaconaat en liturgiek, worden belicht.

We volgen tijdens het eerste cursusjaar het boekje *'Een voortreffelijk werk'* met bijdragen van P.v.d. Heuvel, H.C. Narchand, W. Verboom e.a. Met de tweedejaars cursisten zal ds. Van Kooten bepreken welke literatuur wordt aanbevolen.

In het derde leerjaar staat *'In de kerk bij God'* (Artios-reeks) centraal.

Cursusleiding

Cursusleider: dhr. Wim Liefing, H. van Boeijenstraat 3, 3881 TM Putten; tel.: 06-12200661, e-mail: wimliefing@solcon.nl
Secretariaat: Esther ter Maaten-van den Heuvel, Deijlijslaan 35, 3772 NS Barneveld; tel.: 0342-842337, e-mail: tvgputten@gmail.com

Wim is verantwoordelijk voor overkoepelende taken als cursusleider; Esther ondersteunt als secretaresse. Voor vragen, opmerkingen, etc. kunt u bij beide terecht.

Cursuslocatie

De Arendshof
Arendstraat 2
3882 JJ Putten
Tel.: 0341-353391

Algemene informatie

- Vóór de eerste les en tijdens de eerste pauze is er koffie of thee te verkrijgen bij de koffiehoeke in het gebouw.
- Het cursusgeld bedraagt € 230,- per jaar, voor echtparen is er een gereduceerd tarief: € 350,-. Dit bedrag verwachten we vóór 1 november op rekening van Stichting Cursus TVG (zie lesrooster).
- Definitieve opgave: eind oktober; dan vindt ook de betaling plaats.
- Voor elk leerjaar afzonderlijk is er een coördinator nodig, tussen de docenten en de cursisten; we vragen hiervoor 1 persoon in elk leerjaar. Hij/zij coördineert het huiswerk/thuisstudie en mailt dat door aan de mede-cursisten.
- Bij afwezigheid graag afmelden bij de coördinator van het betreffende cursusjaar of de secretaresse.
- Het kan voorkomen, dat een docent verhinderd is (door bijv. een begrafenis) en geruild heeft; dit wordt per e-mail doorgegeven. De secretaresse maakt een whatsapp-groep aan voor calamiteiten.
- Door ondertekening van het aanmeldingsformulier geeft u toestemming de persoonlijke gegevens met de docenten en cursisten van de jaargroep (waarin u deelneemt) te delen. Deze gegevens worden met zorg behandeld en niet aan derden verstrekt.
- Om elkaar wat beter te leren kennen, wil de secretaresse een digitale (pas)foto van u ontvangen. Alle (pas)foto's en namen worden in een document verzameld en aan alle docenten en cursisten (van het betreffende leerjaar) verzonden.
- In het begin is het goed om naambordjes te gebruiken, om namen sneller te onthouden. Ook voor de docenten gaat het leren van de namen op deze manier beter.
- ISBN-nummers, uitgevers en prijzen van de boeken staan in de boekenlijst.
- Tijdens de cursus worden regelmatig titels van boeken aangedragen; de cursist is vrij om deze boeken wel/niet aan te schaffen.
- Het is aan te raden het huiswerk vooraf te bestuderen.
- Als door omstandigheden, vergelijkbaar met de lockdown rondom het Covid-19-virus, geen fysiek les kunnen plaats vinden, zullen we de cursusochtenden via zoom/teams aanbieden.
- Zijn er minder dan 20 aanmeldingen voor het eerste leerjaar, dan zullen er jaargroepen bij elkaar gevoegd worden en zal het lesrooster aangepast worden in lessen van 2 x anderhalf uur.

AVG (vanuit het bestuur van de TVG)

Door gebruik te maken van de diensten van de Stichting Cursus TVG of zich daarbij aan te melden worden uw persoonsgegevens, zoals naam en voornaam, geboortedatum, adres, telefoon en e-mail gegevens alsmede banknummers tezamen met het aanmeldingsformulier en een (digitale) pasfoto verwerkt in de databestanden van de Stichting en van het secretariaat van de cursuslocatie. De verwerking is om zowel de contacten met u te kunnen onderhouden alsmede om het afwikkelen van de financiën en het verstrekken van de certificaten mogelijk te maken. Van de gegevens wordt intern gebruik gemaakt, door het secretariaat, de docenten en het landelijk bestuur. Verder kunnen de gegevens voor de onderlinge communicatie tussen de cursisten met pasfoto beschikbaar worden gesteld met uitzondering van de gegevens betreffende de bankgegevens. U heeft het recht om uw persoonsgegevens in te zien, te corrigeren of te verwijderen. U kunt een dergelijk verzoek richten aan het secretariaat van de cursuslocatie.

Afronding van de cursus

De cursus kent geen toetsen of examens.

Aan het einde van de driejarige cursus wordt een officieel certificaat uitgereikt.

Na voltooiing van de 3 cursusjaren TVG kunt u deelnemen aan de Studium Generale, een zogenaamd vierde jaar. Jaarlijks wordt één specifiek thema uitgediept. Komend SG-cursusjaar behandelen we het thema: 'Ik geloof één, heilige, algemene en apostolische kerk' (n.a.v. 1700 jaar bestaan van geloofsbelijdenis van Nicea).